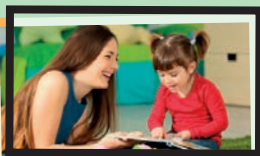

ZUS dla Studenta

- w numerze:
- > **Ubezpieczenia – do czego uprawniają?** | str. 3
  - > **Renta rodzinna także w czasie wakacji** | str. 4
  - > **Praktyki studenckie w ZUS** | str. 4

Student – opiekun dziecka

Studenci często opiekują się dziećmi. Warto, by legalnie podejmowali takie zatrudnienie. Umowa uaktywniająca jest korzystna zarówno dla studenta – niani, jak i dla rodzica dziecka.

>>> czytaj więcej na str. 2

Student przedsiębiorca

Studenci zakładają własne firmy. Muszą więc sprostac pewnym obowiązkom urzędowym. Część z nich dotyczy ubezpieczeń społecznych.

>>> czytaj więcej na str. 2

Student idzie do pracy – jaką umowę wybrać?

Studenci pracują najczęściej na podstawie umów cywilnoprawnych – zlecenia i o dzieło. Zdarza się też, że podpisują umowy o pracę. Warto wiedzieć, jakie składki trzeba opłacać od takich umów.

Umowa o dzieło, czyli student maluje obraz na zamówienie

Janek Matejko (student II roku Wydziału Artystycznego) otrzymał propozycję namalowania obrazu o tematyce batalistycznej. Zamawiający określił termin oddania pracy, cechy obrazu oraz wynagrodzenie. To typowa umowa

o dzieło, czyli tzw. umowa rezultatu. Dzieło powinno być wyrazem umiejętności i kreatywności jego wykonawcy (np. obraz, książka). Dlatego nie może być uznane za dzieło coś, co nie odróżnia się w żaden sposób od innych rezultatów pracy, bo utraciłoby swój indywidualny charakter.

Od umowy o dzieło nie płaci się żadnych składek. Plus jest więc taki, że otrzymasz wyższe wynagrodzenie. Są jednak minusy takiej umowy – nie ma składek, więc nie ma ubezpieczenia. Praca tylko na podstawie takiej umowy przez długi czas spowoduje, że nie będziesz mieć ochrony ubezpieczeniowej.

WAŻNE!

Jeśli:

- wykonujesz umowę o dzieło na rzecz firmy, w której pracujesz na umowę o pracę, bądź
  - zawrzesz umowę o dzieło z innym podmiotem niż własny pracodawca, ale wykonujesz ją na rzecz swojego pracodawcy,
- to pracodawca musi opłacić od umowy o dzieło wszystkie składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne (łącznie ze składkami od wynagrodzenia pracowniczego).

Umowa zlecenia, czyli studentka pasie gąski

Maria Sierotka (studentka III roku weterynarii) planuje opiekować przy wypasie stadka gęsi. Będzie opiekowała się gąskami najlepiej, jak potrafi. Jest to przykład umowy zlecenia, czyli tzw. umowy starannego działania.

Jeśli jesteś tak jak Maria studentem i nie skończyłeś 26 lat, nie zapłacisz od umowy zlecenia żadnych składek. Status studenta, który pozwala na zwolnienie z płacenia składek od umowy zlecenia, masz od dnia przyjęcia w poczet studentów (czyli immatrykulacji) do dnia, w którym:

- uczelnia skreśli Cię z listy studentów (bo np. zrezygnujesz ze studiów),
- złożysz egzamin dyplomowy,

- złożysz ostatni wymagany planem studiów egzamin – jeśli studiujesz na kierunku lekarskim, lekarsko-dentystycznym i weterynarii,
- zaliczysz ostatnią przewidzianą w planach studiów praktykę – jeśli studiujesz farmację.

Twoja narodowość oraz kraj, w którym studiujesz, nie mają znaczenia. Zwolniony z opłacania składek od umowy zlecenia wykonywanej w Polsce jest np. Ukrainiec, który studiuje w Warszawie, a także Polak studiujący w Berlinie. Oczywiście tylko do ukończenia 26 lat.

Studentami, według przepisów ubezpieczeniowych, nie są osoby na studiach doktoranckich oraz podyplomowych, nawet jeśli mają mniej niż 26 lat. Ze zwolnienia w opłacaniu składek nie korzysta także student, który podpisuje umowę zlecenia z własnym pracodawcą.

O plusach i minusach braku składek i ubezpieczenia pisaliśmy przy umowie o dzieło.

WAŻNE!

Jeśli skończyłeś studia lub chwilowo nie masz statusu studenta (np. obroniłeś licencjat i od października rozpoczniesz uzupełniające studia magisterskie), poinformuj o tym swojego zleceniodawcę. Będzie on musiał zgłosić Cię do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego oraz opłacać składki.

Umowa o pracę, czyli królowa umów

Robert Janosik z Czarnego Dunajca (student II roku Wydziału Prawa i Administracji) zaczął pracę na pół etatu jako poborca skarbowy. Pracuje pod nadzorem kierownika – w wyznaczonych godzinach i we wskazanym miejscu. Jest to przykład umowy o pracę. Wykonuje obowiązki osobiście pod kierownictwem pracodawcy, w miejscu i czasie przez niego określonym.

Co daje umowa o pracę? Jako pracownika chroni Cię Kodeks pracy, a więc automatycznie zyskujesz wiele przywilejów, których nie mają osoby pracujące na umowę o dzieło lub zlecenia. Między innymi masz prawo do urlopu czy wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych. Jesteś też objęty wszystkimi obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi

Jakimi ubezpieczeniami jest objęty pracujący student?

UBEZPIECZENIE	UMOWA O DZIEŁO (student nie zawiera jej z własnym pracodawcą i nie wykonuje umowy na jego rzecz)	UMOWA ZLECENIA (student nie zawiera jej z własnym pracodawcą i nie wykonuje umowy na jego rzecz oraz nie ukończył 26 lat; umowa nie dotyczy niani)	UMOWA UAKTYWNIAJĄCA (umowa o świadczenie usług – sprawowanie opieki nad dzieckiem w wieku do lat 3)	UMOWA O PRACĘ
EMERYTALNE	nie podlega ubezpieczeniu	nie podlega ubezpieczeniu	obowiązkowe	obowiązkowe
RENTOWE	nie podlega ubezpieczeniu	nie podlega ubezpieczeniu	obowiązkowe	obowiązkowe
CHOROBY	nie podlega ubezpieczeniu	nie podlega ubezpieczeniu	dobrowolne	obowiązkowe
WYPADKOWE	nie podlega ubezpieczeniu	nie podlega ubezpieczeniu	obowiązkowe	obowiązkowe
ZDROWOTNE	nie podlega ubezpieczeniu	nie podlega ubezpieczeniu	obowiązkowe	obowiązkowe

Student – opiekun dziecka

Studenci często opiekują się dziećmi. Warto, by legalnie podejmowali takie zatrudnienie. Umowa uaktywniająca jest korzystna zarówno dla studenta – niani, jak i dla rodzica dziecka.

Aby legalnie zatrudnić się jako niania, musisz podpisać z rodzicem dziecka specjalną umowę, zwaną uaktywniającą. Taka umowa musi określać:

- strony, czyli rodzica dziecka i Ciebie (nianię),
- cel i przedmiot umowy,
- czas i miejsce sprawowania opieki,
- liczbę dzieci, którymi masz się opiekować,
- Twoje obowiązki (niani),
- wysokość wynagrodzenia oraz sposób i termin jego wypłaty,
- czas, na jaki została zawarta umowa,
- warunki i sposób zmiany, a także rozwiązania umowy.

Jakie są korzyści dla studenta – niani i rodzica dziecka?

Gdy podpiszesz umowę uaktywniającą, rodzic dziecka będzie musiał zgłosić cię do ubezpieczeń społecznych (emerytalnego, rentowych, wypadkowego) i ubezpieczenia zdrowotnego. Tylko ubezpieczenie chorobowe będzie dla ciebie dobrowolne, ale warto do niego przystąpić, bo możesz wtedy korzystać ze świadczeń w razie choroby czy macierzyństwa.

Jeśli Twoje wynagrodzenie nie będzie wyższe niż minimalne (obecnie 2000 zł), to składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, wypadkowe i zdrowotne opłaca za ciebie w całości budżet państwa. Ty sfinansujesz jedynie składkę na ubezpieczenie chorobowe. Twoje zatrudnienie na podstawie umowy uaktywniającej jest więc także korzystne dla rodzica dziecka, którym będziesz się opiekować.

Jeśli będziesz zarabiać więcej niż 2000 zł, to składki na ubezpieczenia emerytalne i ren-

towe od nadwyżki sfinansujesz wspólnie z rodzicem dziecka. Składkę wypadkową od nadwyżki sfinansuje rodzic, a Ty od różnicy pokryjesz składkę zdrowotną. Opłacisz także podatek od uzyskanego dochodu (o szczegóły zapytaj w urzędzie skarbowym).

WAŻNE!

Jeśli podpiszesz umowę uaktywniającą po 31 grudnia 2017 r., to budżet państwa sfinansuje za Ciebie składki od kwoty nie wyższej niż połowa minimalnego wynagrodzenia.

Jakie warunki muszą spełniać niania, rodzic i dziecko?

Aby składki od Twojego wynagrodzenia były opłacone przez budżet państwa, zarówno Ty, jak i rodzice oraz dziecko musicie spełniać określone warunki.

Ty jako opiekun musisz być pełnoletni i nie możesz być jednym z rodziców dziecka. Możesz być jednak spokrewniony z dzieckiem – możesz opiekować się swoim kuzynem lub nawet bratem czy siostrą.

Rodzice dziecka muszą być ubezpieczeni z takiego tytułu:

- umowy o pracę,
- umowy cywilnoprawnej (zlecenie, agencyjna, o świadczenie usług),
- prowadzenia działalności gospodarczej,
- prowadzenia działalności rolniczej.

Rodzice nie mogą wykonywać zadań rodziny zastępczej zawodowej, korzystać z zasiłku macierzyńskiego lub urlopu wychowawczego ani nie mogą sami być objęci ubezpieczeniami z tytułu sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem.

Dziecko, którym masz się opiekować, musi ukończyć 20 tygodni i nie może uczęszczać do żłobka, klubu dziecięcego ani być pod opieką dziennego opiekuna.

WAŻNE!

Jeśli podpiszesz umowę uaktywniającą, budżet państwa może za Ciebie opłacać składki do końca roku szkolnego, w którym dziecko ukończy 3 lata (albo 4 lata, gdy nie można zapewnić dziecku opieki przedszkolnej).

Student idzie do pracy – jaką umowę wybrać?

>>> ciąg dalszy ze str. 1

mi (emerytalnym, rentowymi, chorobowym, wypadkowym) i dlatego masz prawo do wielu świadczeń. Jesteś więc zabezpieczony np. w razie choroby, macierzyństwa, konieczności opieki nad chorym członkiem rodziny, długotrwałej niezdolności do pracy.

WAŻNE!

- Twoje ubezpieczenie zależy od rodzaju pracy wykonywanej na podstawie podpisanej umowy.
- Jeśli będziesz pracować na podstawie umowy o pracę, będziesz zawsze objęty wszystkimi ubezpieczeniami społecznymi (emerytalnym, rentowymi, chorobowym i wypadkowym) oraz ubezpieczeniem zdrowotnym.
- Przy umowie zlecenia nie trzeba opłacać za Ciebie składek, chyba że skończysz 26 lat albo zleceniodawca jest równocześnie Twoim pracodawcą, albo opiekujesz się dzieckiem (jesteś nianią).
- Umowa o dzieło jest zwolniona ze składek, chyba że podpiszesz ją z własnym pracodawcą bądź wykonujesz ją na jego rzecz.

Student przedsiębiorca

Studenci zakładają własne firmy. Muszą więc sprostać pewnym obowiązkom urzędowym. Część z nich dotyczy ubezpieczeń społecznych.

Pierwszym Twoim krokiem jako przedsiębiorcy jest rejestracja firmy w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG). Formalności możesz załatwić osobiście w urzędzie miasta/ dzielnicy/ gminy.

Musisz wypełnić specjalny formularz (CEIDG-1). Za pomocą tego druku zarejestrujesz swoją firmę, a także zgłosisz ją u nas, w urzędzie skarbowym i w Głównym Urzędzie Statystycznym. Możesz go pobrać ze strony internetowej www.firma.gov.pl.

Formularz CEIDG-1 możesz też wystać przez internet, ale musisz go podpisać podpisem elektronicznym. Może to być podpis kwalifikowany (trzeba go wcześniej kupić w jednym z centrów certyfikacji) lub bezpłatny zaufany profil elektronicznej Platformy Usług Administracji Publicznej (rejestracja na epuap.gov.pl).

Jakie ubezpieczenia?

Jako przedsiębiorca, dla którego prowadzenie firmy jest jedyną działalnością zarobkową, będziesz objęty ubezpieczeniami społecznymi i zdrowotnym. Musisz zgłosić się do tych ubezpieczeń u nas w ciągu 7 dni od rozpoczęcia działalności. Możesz to też zrobić od razu przy rejestracji w CEIDG w urzędzie miasta/dzielnicy/gminy.

Dla przedsiębiorcy obowiązkowe są ubezpieczenia: emerytalne, rentowe, wypadkowe i zdrowotne. Tylko ubezpieczenie chorobowe jest dobrowolne. Jeśli chcesz korzystać m.in. z zasiłków chorobowych czy macierzyńskich, to musisz zgłosić się do tego ubezpieczenia i opłacać składkę w pełnej wysokości i w terminie.

Jakie dokumenty trzeba złożyć?

Aby zgłosić się do ubezpieczeń społecznych i zdrowotnego, musisz złożyć formularz ZUS ZUA. Możesz go pobrać z naszej strony internetowej zus.pl albo wziąć z naszej placówki. Jeśli będziesz mieć wątpliwości przy wypełnianiu ZUS ZUA, możesz skorzystać z pomocy naszego pracownika. Może on przygotować ten formularz, a Ty go tylko sprawdzisz i podpiszesz.

Jeśli będziesz opłacać składki tylko za siebie (lub także za członków rodziny, którzy z Tobą współpracują) i dane wykazane w pierwszej deklaracji ZUS DRA się nie zmieniają, to nie będziesz musiał co miesiąc składać dokumentów rozliczeniowych. Wypełnimy je za Ciebie.

Ile składek co miesiąc?

Status studenta nie daje Ci prawa do opłacania niższych składek z działalności gospodarczej. Możesz jednak skorzystać z ulgi dla nowych przedsiębiorców. Warunki są takie:

- rozpoczynasz swoją pierwszą działalność gospodarczą lub kolejną, ale po przerwie dłuższej niż 5 lat (60 pełnych miesięcy),
- jeśli przed rejestracją firmy pracowałeś na etacie, to nie możesz wykonywać na rzecz swojego byłego pracodawcy żadnych czynności, które wykonywałeś u niego jako pracownik (w bieżącym lub poprzednim roku kalendarzowym, zanim założyłeś firmę).

Niższe składki (patrz: tabela) możesz opłacać przez 24 (pełne) miesiące kalendarzowe. Ulga dotyczy tylko ubezpieczeń społecznych (emerytalnego, rentowych, chorobowego, wypadkowego). Składkę zdrowotną musisz opłacać w pełnej wysokości nawet wtedy, gdy rozpoczynasz swoją pierwszą działalność. Jeśli będziesz opłacać tzw. preferencyjne składki na ubezpieczenia społeczne, nie opłacasz składek na Fundusz Pracy.

Składki	Zasady ogólne	Ulga przez 2 lata
ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe, chorobowe, wypadkowe)	812,61 zł	190,62 zł
ubezpieczenie zdrowotne	297,28 zł	297,28 zł
Fundusz Pracy	62,67 zł	-
RAZEM	1172,56 zł	487,90 zł

Składki nowego przedsiębiorcy są prawie o $\frac{1}{4}$ niższe od tych opłacanych na zasadach ogólnych. Musisz jednak pamiętać, że niższe składki to również niższe świadczenia.

W tabeli podaliśmy kwoty minimalnych składek. Możesz oczywiście opłacać wyższe składki, jeśli chcesz w przyszłości otrzymać wyższe świadczenia (np. emeryturę, zasiłek macierzyński czy chorobowy).

Jakie terminy?

Jeśli będziesz opłacać składki wyłącznie za siebie, to musisz to zrobić do 10 dnia następnego miesiąca, np. składki za wrzesień musisz opłacić do 10 października. Gdyby ten termin wypadł w dzień wolny od pracy, to musisz opłacić składki najpóźniej do najbliższego dnia roboczego.

Jeśli będziesz zatrudniać pracowników, to musisz opłacać składki do 15 dnia kolejnego miesiąca, czyli np. składki za sierpień opłacasz do 15 września.

Ubezpieczenia – do czego uprawniają?

Osoba ubezpieczona może korzystać w razie potrzeby ze świadczeń, np. z zasiłku chorobowego, macierzyńskiego czy renty.

Ubezpieczenie emerytalne – to ubezpieczenie, z którego dostaniesz emeryturę, gdy osiągniesz wiek emerytalny (60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn), a w niektórych przypadkach przed osiągnięciem tego wieku. Twoje składki emerytalne zapisujemy na Twoim koncie emerytalnym i subkoncie (wydzielonej części konta), które dla Ciebie prowadzimy. Jeśli jesteś lub będziesz członkiem otwartego funduszu emerytalnego (OFE), to część składki emerytalnej przekazujemy do funduszu.

Od wysokości składek emerytalnych zależy Twoja przyszła emerytura. Im więcej ich odłożysz, tym Twoja emerytura będzie wyższa. Składki emerytalne, które gromadzimy na Twoim koncie, podwyższamy co roku (waloryzujemy), aby ich wartości nie obniżała inflacja. Część składki na subkoncie i w OFE może być dziedziczona.

Ubezpieczenie rentowe – zabezpiecza na wypadek długotrwałej utraty zdolności do pracy. Możesz otrzymać rentę z tytułu niezdolności do pracy, ale musisz spełnić dodatkowe warunki, m.in. otrzymać orzeczenie o niezdolności do pracy (wystawia je lekarz orzecznik ZUS) oraz mieć określony staż (zależy od wieku, w którym powstała niezdolność do pracy).

Ubezpieczenie chorobowe – to ubezpieczenie na wypadek choroby lub macierzyństwa. Ze świadczeń wypłacanych z tego ubezpieczenia korzystamy najczęściej. Mo-

żesz otrzymać m.in. zasiłek chorobowy (za czas choroby potwierdzonej zwolnieniem lekarskim), opiekuńczy (za czas opieki nad dzieckiem lub chorym dorosłym członkiem rodziny) i macierzyński (po urodzeniu dziecka).

Ubezpieczenie wypadkowe – ubezpieczenie od ryzyka wypadku przy pracy lub choroby zawodowej. Jeśli niezdolność do pracy ma związek z takim wypadkiem lub chorobą zawodową, to przysługują Ci świadczenia z tego właśnie ubezpieczenia, m.in. zasiłek chorobowy, jednorazowe odszkodowanie, renta.

Ubezpieczenie zdrowotne – daje prawo do korzystania z bezpłatnych świadczeń opieki zdrowotnej w publicznej służbie zdrowia, czyli szpitalach, przychodniach oraz prywatnych placówkach medycznych, które zawarły specjalne umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia (NFZ). Takie placówki są oznaczone logotypem NFZ. Składkę zdrowotną pobieramy my, ale przekazujemy ją do NFZ.

WAŻNE!

- Student, który nie pracuje (tylko studiuje), też musi być zgłoszony do ubezpieczenia zdrowotnego. Zgłasza go jeden z ubezpieczonych rodziców. Ubezpieczenie członka rodziny nic nie kosztuje – rodzic nie płaci wyższej składki zdrowotnej.
- Jeśli żaden z rodziców studenta nie ma tytułu do ubezpieczenia zdrowotnego (np. nie jest zatrudniony na podstawie umowy o pracę, nie prowadzi działalności gospodarczej), powinna go zgłosić do tego ubezpieczenia jego uczelnia. Student musi ją o tym zawiadomić.

Renta rodzinna także w czasie wakacji

Pobierasz rentę rodzinną? Właśnie zdałeś maturę i wybierasz się na studia albo skończyłeś jeden kierunek i zaczynasz kolejny? Jeśli spełnisz określone warunki, również w czasie wakacji możesz otrzymywać rentę.

Renta rodzinna to świadczenie, które można otrzymać po śmierci m.in. rodzica. Przysługuje też studiującym dzieciom. Student może pobierać rentę do 25 roku życia. Od tej zasady jest jednak wyjątek. Jeśli Twoje 25 urodziny przypadną na ostatnim roku studiów w szkole wyższej, to możesz otrzymywać rentę aż do końca tego roku studiów.

Renta w czasie nauki i nie tylko

Jeśli ukończysz 16 lat, możesz otrzymać rentę rodzinną, gdy kontynuujesz naukę. Dlatego musisz złożyć zaświadczenie, które wystawi Twoja szkoła. Zwykle jest ono ważne przez rok. Gdy nie dostarczysz nam tego zaświadczenia, uznamy, że nie kontynuujesz nauki i nie będzie podstaw do przyznania renty rodzinnej.

Możesz też otrzymać rentę rodzinną po ukończeniu 16 lat, jeżeli nie kontynuujesz nauki. Jest to jednak możliwe tylko jeśli stałeś się całkowicie niezdolny do pracy i do samodzielnej egzystencji albo całkowicie niezdolny do pracy przed ukończeniem 16 lat lub w czasie nauki w szkole przed osiągnięciem 25 roku życia. Orzeczenie o całkowitej niezdolności do pracy i do samodzielnej egzystencji wydaje lekarz orzecznik lub komisja lekarska ZUS.

Co z wakacjami?

Renta rodzinna przysługuje również w czasie wakacji, jeśli są one między kolejnymi latami nauki w tej samej szkole. Po maturze, a przed rozpoczęciem studiów, wypłacamy rentę do końca sierpnia. Jeśli chcesz ją otrzymać również za wrzesień, dostarcz nam zaświadczenie o przyjęciu na pierwszy rok studiów. Jeśli szkoła nie będzie mogła wystawić zaświadczenia we wrześniu, wystarczy, że dostarczysz nam zawiadomienie o przyjęciu na studia i sam napiszesz oświadczenie. Musisz w nim podać planowaną datę rozpoczęcia studiów i zobowiązać się, że dostarczysz zaświadczenie z uczelni (najpóźniej w miesiącu, w którym rozpoczyna się rok akademicki i podejmiesz naukę).

Kiedy wrzesień bez renty?

Jeśli złożysz oświadczenie, że od października zaczynasz naukę, ale tak się nie stanie, będziesz musiał zwrócić rentę za wrzesień. Zdarza się też, że rok akademicki zaczyna się później niż w październiku. Wtedy renta za wrzesień nie przysługuje. Możesz ją pobierać dopiero od miesiąca, w którym złożysz wniosek o wypłatę renty oraz zaświadczenie, że rozpocząłeś studia.

Jaka będzie wysokość renty rodzinnej?

Twoja renta rodzinna zależy od wysokości zarobków rodzica, po którym przysługuje renta rodzinna. Jeśli do renty ma prawo kilka osób (np. student i jego rodzeństwo albo drugi rodzic), to przyznajemy jedną rentę rodzinną i dzielimy ją na równe części między te osoby. Osobom pełnoletnim przekazujemy rentę na ich rachunek bankowy lub pocztą.

WAŻNE!

Prawo do renty rodzinnej ma także student, któremu uczelnia udzieliła urlopu dziekańskiego (niezależnie od przyczyny tego urlopu).

Renta socjalna dla studenta niezdolnego do pracy

Rentę socjalną może otrzymać osoba pełnoletnia. Musi mieć ona orzeczenie o niezdolności do pracy oraz mieszkać w Polsce.

Możesz otrzymać rentę socjalną, jeśli:

- masz orzeczenie o całkowitej niezdolności do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało:
  - przed osiągnięciem pełnoletniości,
  - w trakcie nauki w szkole wyższej (przed ukończeniem 25 lat),
  - w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej,
- mieszkasz w Polsce.

Orzeczenie o całkowitej niezdolności do pracy musi wydać lekarz orzecznik ZUS lub komisja lekarska ZUS.

Osoba pełnoletnia to taka, która ukończyła 18 lat. Za osobę pełnoletnią uważa się również kobietę, która wyszła za mąż po ukończeniu 16 lat.

Kolejnym warunkiem przyznania renty socjalnej jest miejsce zamieszkania w Polsce. Przeprowadzka na stałe za granicę spowoduje, że utracisz prawo do świadczenia. Możesz natomiast czasowo przebywać za granicą.

Jakie dokumenty?

Aby otrzymać rentę socjalną, trzeba złożyć u nas wniosek i zaświadczenie o stanie zdrowia od swojego lekarza. Pomocne będą dokumenty medyczne, na podstawie których lekarz orzecznik ZUS stwierdzi, czy występuje całkowita niezdolność do pracy i czy powstała ona przed 18 rokiem życia lub później, ale w trakcie nauki czy studiów.

Okres nauki musisz potwierdzić dokumentem ze szkoły.

Ile wynosi renta?

Renta socjalna wszystkim uprawnionym przysługuje w jednakowej wysokości i wynosi 84% kwoty najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy. Od 1 marca 2017 r. wynosi ona 840 zł brutto (wypłacamy niższą kwotę, bo potrącamy zaliczkę na podatek dochodowy i składkę na ubezpieczenie zdrowotne). Rentę można otrzymywać nawet po zakończeniu studiów – tak długo, jak trwa całkowita niezdolność do pracy.

Jeśli ktoś ma prawo do renty socjalnej, a jednocześnie do renty rodzinnej, której wysokość nie przekracza 200 proc. najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy (czyli obecnie 2000 zł), to otrzyma obydwie te świadczenia. Jeśli łączna kwota renty rodzinnej i socjalnej przekracza 2000 zł, obniżymy rentę socjalną. Kwota tej obniżonej renty socjalnej nie może być jednak niższa niż 10 proc. najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy, czyli obecnie 100 zł.

WAŻNE!

Nie otrzymasz renty socjalnej, jeśli:

- masz prawo m.in. do renty z tytułu niezdolności do pracy, renty strukturalnej lub z instytucji zagranicznej,
- jesteś właścicielem lub posiadaczem nieruchomości rolnej przekraczającej 5 ha przeliczeniowych.

Praktyki studenckie w ZUS

To szansa na zdobycie pierwszych doświadczeń zawodowych. Zapraszamy na praktyki m.in. studentów prawa, administracji i ekonomii.

Organizujemy praktyki wspólnie z uczelniami. Skorzystać z nich mogą osoby, które studiują na kierunkach związanych z naszą działalnością. Przed rozpoczęciem praktyki podpisujemy umowę, a na koniec jej uczestnik otrzymuje zaświadczenie z oceną.

Jak zgłosić się na praktyki? Musisz wypełnić formularz aplikacyjny. Podaj w nim swoje preferencje, wykształcenie oraz umiejętności. Formularz oraz dodatkowe informacje znajdziesz na stronie internetowej www.zus.pl/praktyki-studenckie. Jest tam również aktualna oferta praktyk. Jeśli nie znajdziesz oferty dla siebie, wyślij wiadomość na: praktyki@zus.pl.

